

Akademia Edukacyjna TENA

Wspólne działania na rzecz pacjentów z NTM

Violetta Madeja

Interdyscyplinarne spojrzenie na opiekę nad pacjentem z NTM to motyw przewodni kolejnej edycji konferencji „Pacjent z NTM - leczenie, pielęgnacja i opieka - najnowsze standardy”, realizowanych w ramach Akademii Edukacyjnej TENA. Zdaniem uczestników i wykładców, inicjatywa odpowiada na potrzeby artykułowane przez personel medyczny, ale przede wszystkim daje szansę na sukcesywną poprawę opieki nad pacjentami z NTM. Organizatorzy regionalnych spotkań dla pielęgniarek, położnych, opiekunów i studentów pielęgniarstwa mogą mówić o sukcesie. Łącznie z tegoroczną edycją w całym kraju odbyło się już 26 spotkań w 24 okręgowych izbach pielęgniarek i położnych. W sumie w szkoleniu poświęconemu opiece nad pacjentami z NTM uczestniczyło ponad 2 tys. osób!

Edukacja i przełamywanie tabu

- Projekt Akademii Edukacyjnej TENA zbiegł się w czasie z publikacją wytycznych Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych dotyczących opieki nad pacjentami z NTM. Organizując spotkania, zależało nam nie tylko na profesjonalizacji procesu właściwego doboru środków chłonnych w środowisku pielęgniarek i położnych, ale również na przedstawieniu i skonfrontowaniu perspektyw lekarza, pielęgniarki, położnej oraz samego pacjenta bądź opiekuna osoby niesamodzielnej z NTM - podkreślił Patryk Sucharda, menedżer ds. public affairs w firmie Essity Polska.

Akademia Edukacyjna TENA to również okazja do otwartych rozmów na temat potrzeb pacjentów.

- O projekt Akademii Edukacyjnej TENA dbamy już od trzech lat i od samego początku naszym głównym celem jest przełamywanie tabu, jakie narosło wokół tematu nietrzymania moczu, a także popularyzacja wiedzy o samym problemie. Proszę zwrócić uwagę, jak dużo i często mówi się w mediach o takich problemach zdrowotnych jak cukrzyca, z którą zmagają się około 5 proc. naszego społeczeństwa. Temat nietrzymania moczu, który występuje aż u 8 proc. Polaków, jest natomiast marginalizowany. W efekcie problemy z kontynencją są nie tylko mało interesującym zagadnieniem dla personelu medycznego, ale również stają się trudnym i kłopotliwym tematem dla pacjentów, którzy wręcz unikają mówienia o swoich dolegliwościach - zwraca uwagę Anna Grześkowiak, koordynująca projekt w Essity Polska.

Pierwszoplanowa rola pielęgniarek i położnych

Gros uczestników regionalnych konferencji stanowiły pielęgniarki i położne. W ocenie środowiska projekt spo-

tknię edukacyjnych poświęconych problemowi pacjentów z NTM to bardzo ważna i potrzebna inicjatywa, która odpowiada na potrzebę zaspokojenia wiedzy nie tylko pielęgniarek i położnych, ale również opiekunów pacjentów z problemem nietrzymania moczu.

- Musimy pamiętać, że zarówno pielęgniarki pracujące w placówkach medycznych, jak również pielęgniarki środowiskowe, odgrywają ważną rolę w diagnozowaniu problemu NTM. To temat niezwykle wstydlivy dla pacjentów, dlatego zaprezentowana na konferencji wiedza z zakresu rozmowy z pacjentem z pewnością pomoże uczestnikom w łatwiejszym dotarciu do chorych i przekonaniu ich, że pielęgniarki są w stanie im pomóc - oceniła Danuta Kusiak, przewodnicząca ORPiP w Zamościu.

Opinię tę potwierdziła wiceprezes Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych Mariola Łodzińska, która w rozmowie z Kwartalnikiem NTM dodała, że rolę pielęgniarek i położnych jest szeroko rozumiane wsparcie pacjentów z NTM, w tym również ocena stanu fizycznego pacjenta i właściwy dobór środków chłonnych.

- Ważna jest również umiejętność rozmowy z pacjentami, którym w większości przypadków duże trudności sprawia przyznanie się do swojego problemu, a także akceptacja środka chłonnego. Dlatego też właściwy dobór produktu i edukacja pacjentów w tym zakresie powinny znajdować się przede wszystkim w gestii pielęgniarki oraz położnej - oceniła wiceprezes NRPiP.

Wymiana doświadczeń

Ważnym aspektem regionalnych konferencji organizowanych w ramach Akademii Edukacyjnej TENA była również wymiana doświadczeń pomiędzy poszczególnymi grupami profesjonalistów medycznych. Zdaniem Marioli Łodzińskiej, taka formuła spotkania, która umożliwiła wymianę wiedzy i dzielenie się doświadczeniami lekarzy, pielęgniarek i położnych, jest niezwykle cenna.

- Spotkania te mają głęboki sens, bowiem patrząc na system ochrony zdrowia, dochodzimy do wniosku, że pacjent powinien znajdować się pod opieką zespołów interdyscyplinarnych. Z pacjentem powinien pracować zespół stworzony przez pielęgniarkę, opiekuna medycznego, czy lekarza, i każdy z członków tego zespołu powinien wymieniać się doświadczeniem i informacjami o pacjencie - tak, by kompleksowo zadbać o jego stan fizyczny i psychiczny. Jeśli jest zatem wola i chęć do tego typu spotkań, to zdecydowanie jestem zwolenniczką takiej współpracy i uczestnictwa w takich spotkaniach - dodała Mariola Łodzińska.

Pozytywnych opinii na temat interdyscyplinarności szkoleń nie szczędzili również lekarze biorący udział w spotkaniach. Zdaniem Honoraty Błaszczyk, specjalistki medycyny rodzinnej, która była jedną z prelegentek, uczestnictwo w całym wydarzeniu dawało możliwość spojrzenia na pacjenta z NTM z perspektywy różnych profesjonalistów.

- Dzięki wspólnemu spotkaniu mieliśmy również okazję do wzajemnej wymiany doświadczeń dotyczących pacjentów z NTM i poznania zakresu kompetencji i możliwości - zwłaszcza tych, które wynikają z kontraktowania świadczeń przez NFZ - każdej z grup profesjonalistów pracujących z chorym z NTM: pielęgniarek i położnych, lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, lekarzy specjalistów - urologów i ginekologów, fizjoterapeutów, opiekunów medycznych. Jednym z wniosków wypływających z konferencji jest ten, że wspólna praca w zespole POZ (lekarz, pielęgniarka, położna) pozwala na odpowiednie przygotowanie chorego do leczenia na wyższym piętze opieki medycznej, zapewnia edukację w zakresie właściwej ochrony skóry i zapobiegania powikłaniom NTM, między innymi poprzez odpowiedni dobór środków chłonnych - oceniła Honorata Błaszczyk.

Nie tylko o leczeniu

Konferencje w ramach Akademii Edukacyjnej TENA miały na celu kompleksowe zadbanie o okołomedyczną wiedzę środowiska pielęgniarskiego. Stąd też w trakcie szkoleń realizowano również moduły - prawny oraz komunikacyjny.

- Dotknęliśmy tematów, które dotychczas nie były właściwie naświetlone. W module prawnym pielęgniarki i położne dowiedziały się, jak prawidłowo wypełniać zlecenia na środki

chłonne, a także staraliśmy się zmotywować je do korzystania z przysługujących im w tym zakresie uprawnień. Natomiast moduł komunikacyjny miał na celu pogłębienie umiejętności rozmowy z pacjentami i ośmielenia ich do mówienia o wstydliwym problemie, jak przez wielu chorych traktowany jest NTM - dodał Patryk Sucharda.

Frekwencja na medal

Po szkoleniach, m.in. w zamojskiej OIPiP, uczestnicy podkreślali, że jedno tego typu spotkanie to zbyt mało i chłonni wiedzy chętnie będą uczestniczyć w kolejnych konferencjach organizowanych w ramach Akademii.

- Ostatnia konferencja zorganizowana w naszej izbie została świetnie przyjęta przez uczestników i nie ukrywamy, że jesteśmy nią niezwykle usatysfakcjonowani, zarówno wiedzą teoretyczną, jak również wykładami poświęconymi praktycznym aspektom pracy z pacjentem w opiece długoterminowej. Spotkania Akademii Edukacyjnej TENA są niezwykle atrakcyjne nie tylko pod względem wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim pod kątem wykorzystania tej wiedzy w praktyce. Spotkania te kształtują umiejętności pielęgniarek, co przekłada się na jeszcze lepszą opiekę, jaką członkinie samorządu sprawują nad swoimi pacjentkami. O wysokiej jakości merytorycznej spotkań świadczy również wysoka frekwencja - oceniła Hanna Sposób, przewodnicząca OIPiP w Siedlcach.

W wielu miejscach pielęgniarki i położne z niecierpliwością czekają już na kolejne konferencje.

- Muszę przyznać, że po spotkaniu, jakie odbyło się w naszej izbie 25 października, poprosiłam organizatorów o kolejne - na wiosnę 2020 roku. Po szkoleniu uczestnicy podkreślali, że liczą na kolejne merytoryczne spotkania - powiedziała Danuta Kusiak, przewodnicząca ORPiP w Zamościu.

Potrzebę spotkań potwierdza zaangażowanie ich uczestników

Prof. dr hab. Tomasz Rechberger, Kierownik II Katedry i Kliniki Ginekologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Regionalne konferencje naukowo-szkoleniowe „Pacjent z NTM - leczenie, pielęgnacja i opieka - najnowsze standardy”, organizowane przez Akademię Edukacyjną TENA, odbywają się już od trzech lat w całej Polsce. Dedykowane są głównie pielęgniarkom i położnym, które dzięki szczegółowym informacjom na temat najnowszych standardów w zakresie diagnostyki i leczenia pacjentów z nietrzymaniem moczu, mają później możliwość zastosowania zdobytej wiedzy w codziennej praktyce zawodowej. Jest to niewątpliwie szczególnie okazja do podniesienia kwalifikacji, dlatego też, dzięki współpracy organizatorów z okręgowymi izbami pielęgniarek i położnych, spotkania cieszą się dużym zainteresowaniem. Potrzebę organizowania takich szkoleń, poza frekwencją, potwierdza również zaangażowanie słuchaczek i aktywne uczestnictwo zarówno w części teoretycznej, jak i praktycznej. Myślę, że wiedza uczestniczek tych konferencji, pozwalająca na zrozumienie, że szczegółowy wywiad uzupełniony dzienniczkiem mikcji i precyzyjnym określeniem okoliczności, w których mocz ucieka, nasilenie problemu, czy

jego wpływ na jakość życia, są czynnikami umożliwiającymi postawienie niemal precyzyjnej diagnozy i wybór optymalnej opcji terapeutycznej w zależności od najbardziej prawdopodobnej etiopatogenezy schorzenia. Wraz ze współwykładowcami podkreślaliśmy jednak, że w przypadkach wątpliwych interpretacja jedynie danych z wywiadu i badania fizykalnego powinna uwzględniać błąd, jaki może zostać popełniony poprzez wyłącznie ocenę kliniczną pacjentów bez oceny urodynamicznej. Jeśli bowiem bierzemy pod uwagę jedynie wywiad, u 51 proc. pacjentów diagnozujemy mieszaną postać nietrzymania moczu. Po wykonaniu badania urodynamicznego okazuje się, że typowo mieszane nietrzymanie moczu występuje u 12 proc. kobiet, natomiast znaczącą większość stanowi postać wysiłkowa (62 proc.), co oczywiście będzie zmieniać perspektywę terapeutyczną. Tak więc mottem, jakie przyświecało wszystkim tym spotkaniom edukacyjnym, jest uzmysłowienie słuchaczom faktu, że prawidłowa diagnostyka to klucz do sukcesu terapeutycznego. Jest to szczególnie ważne z punktu widzenia szybko starzejących się społeczeństw, w których zapotrzebowanie na skuteczne i trwałe leczenie uroginekologiczne będzie gwałtownie wzrastało.